

Dnr 19KS196
2019-04-25

Emma Bjelkental

Dispositionsmedel från Kommunstyrelsens donationsstiftelser 2018

Vid Kommunstyrelsens sammanträde den 9 april 2019 behandlades donationsstiftelsernas årsredovisningar för år 2018. I ärendet redovisas att följande medel finns disponibla från de donationsstiftelser där beslut tas i Kommunstyrelsen, efter inkomna ansökningar om bidrag:

104	Stiftelsen Oscar Flensburgs fond	137 604 kr
106	Stiftelsen P Muréns donationsfond	349 110 kr
107	Stiftelsen Johan Selggrens fond	73 622 kr
110	Stiftelsen Carl Johan och Axel Lennstrands fond	59 793 kr
113	Stiftelsen Laura Holmbergs djurskydds-donation	17 548 kr
121	Stiftelsen Agnes och Sigurd Wallbergs donationsfond	438 724 kr

Bilaga 1 Disponibla medel för samtliga kommunstyrelsens donationsstiftelser

Nr	Fond	UB Eget kapital disponibelt
101	Stiftelsen Brännerifonden	44 987
102	Stiftelsen Societeternas anslag	8 905
104	Stiftelsen Oscar Flensburgs fond	137 604
106	Stiftelsen P Muréns donationsfond	349 110
107	Stiftelsen Johan Selggrens fond	73 622
108	Stiftelsen August Normans understödsfond	31 662
109	Stiftelsen Fonden daghem för barn	248 034
110	Stiftelsen CJ och Axel Lennstrands fond	59 793
111	Stiftelsen Tekla och Majken Lindgrens fond	2 814
112	Stiftelsen Emil Mattons resestipendiefond	27 628
113	Stiftelsen Laura Holmbergs djurskyddsdonation	17 548
114	Stiftelsen Lotten Westergrens barnhemsfond	3 443
115	Stiftelsen John Rettigs resestipendiefond	107 734
121	Stiftelsen Agnes och Sigurd Wallbergs donationsfond	438 724
801	Stiftelsen Oscar och Adele Flensburgs understödsfond	372 449
	Summa Kommunstyrelsens stiftelser	1 924 056

101. Stiftelsen Brännerifonden

Donationsurkund

Brännerifonden 1 har ursprungligen bildats av de tillgångar som frigjordes vid avvecklingen av Kronobränneriet i Strömsbro. Av avkastningen skall varje år räntan av 30 tkr överlämnas till Gävle stads fattigvårdsstyrelse som bidrag till kostnaderna för stadens fattigvård. Återstoden av tillgångarna skulle avsättas för framdeles bestämmande disposition till fromma ändamål.

Avkastningen överförs till Socialnämnden.

102. Stiftelsen Societeternas anslag

Donationsurkund

En av stadens fem societeter lämnade år 1820 Gävle stad ett lån på 16 666 riksdaler 32 skillingar banko mot sex procents årlig ränta med skyldighet för staden att utbetala denna ränta ”till fattigvårdens understöd”. Detta ”lån” torde vara att betrakta som en ren donation.

Avkastningen överförs till Socialnämnden.

104. Stiftelsen Oscar Flensburgs fond

Donationsurkund

Enligt Oscar Flensburgs testamente den 26/10 1931 punkt XIII skall fondens årliga avkastning ”allt framgent besparas till dess avkastningen vuxit till åttiotusen (80 000) kronor. Varje gång så skett förfares städse på det sätt, att femtusen (5 000) kronor läggas till kapitalet under det att sjuttiofemtusen (75 000) kronor – efter beprövande av stadsfullmäktige eller den myndighet, som i deras ställe kan, efter vad ovan är sagt, komma att förvalta fonden –

skola användas för välgörande eller kulturfrämjande eller allmännyttiga ändamål i Gefle, vilka äro ägnade att bereda samhällsmedlemmarna nytta och trevnad och ej äro av beskaffenhet att ovillkorliga böra genom uttaxering bekostas”.

Disponibel avkastning kan användas för välgörande eller kulturfrämjande eller allmännyttiga ändamål i Gävle, vilka är ägnade att bereda samhällsmedlemmarna nytta och trevnad och inte är av sådan beskaffenhet att de ovillkorligen bör bekostas genom uttaxering.

106. Stiftelsen P Muréns donationsfond

Donationsurkund

Enligt Pehr Muréns testamente 1/5 1884 skulle överskottet i Pehr Muréns dödsbo tillfalla Gävle stad. Överskottet som inlevererades till stadskassan åren 1889 och 1890 uppgick till sammanlagt 653 298,50 kronor.

”...då skall detta öfverskott tillfalla Gefle Stad, att af densamma förvaltas och förräntas, till dess att räntan med ränta på ränta uppgår till hälften af det ursprungliga kapitalet, då den sålunda sammansparade räntan får användas till något för staden nyttigt och gagneligt ändamål; men dock så, att dessa medel icke få användas för fattigvården, folkskolorne eller andra dylika kommunaländamål, hvilka tillföre bestridts och enligt lag fortfarande skola bestridas genom uttaxering bland innevånarna. Meningen med denna donation är nemligen att tillskynda staden försköningar, hvartill medel icke anses kunna eller böra beredas genom uttaxering, men ingalunda att bereda lindring i de vanliga nödvändiga utskylderna.”

Disponibla medel får användas till något för staden nyttigt och gagneligt ändamål. Donationens mening är att tillskynda staden försköningar, till vilka medel ej kan fås via uttaxering.

107. Stiftelsen Johan Selggrens donationsfond

Donationsurkund

Genom testamente den 30/1 1893 förordnade Jonas Selggren att viss del av hans kvarlåtenskap skulle tillfalla Gävle stad med förbehåll att gåvan inte fick blandas samman med stadens övriga tillgångar. Den skulle förvaltas under namn av Johan Selggrens donationsfond av en särskild styrelse, utsedd av stadsfullmäktige.

Donationsfondens avkastning skall stå och växa med ränta på ränta till dess den sammanlagda avkastningen uppgår till 80 000 kronor. Då ställs ränteavkastningen till kommunfullmäktiges disposition att användas till något för samhället nyttigt ändamål. Vid val av ändamål skall tillses att fondmedlen ej används för ändamål inom det specialreglerade kommunala förvaltningsområdet. Avkastningen får vidare ej disponeras för finansiering av löpande driftkostnader inom det oreglerade kommunala förvaltningsområdet. Fonden får disponeras för ändamål inom hela nuvarande Gävle kommun.

108. Stiftelsen August Normans understödsfond

Donationsurkund

Augusta och Josef Norman har i gåvobrev den 27/4 1917 donerat 45 000 kronor till Gävle stad. Den årliga avkastningen från fonden skulle disponeras enligt följande:

- a) "Efter drätselkammarens pröfvande må räntan af kr 30 000 användas till förmån för filantropiska inrättningar i Gefle, såsom skollofskolonier, Mjölkdroppen, Barnkrubban och dylika."
- b) "Räntan å kr 15 000 har drätselkammaren att ställa till förfogande af Kyrkorådet i Gefle Heliga Trefaldighets församling, hvilket äger att använda två tredjedelar af räntebeloppet till uppehållande af Kyrkans diakonissverksamhet för frivillig sjukvård i företrädesvis obemedlade hem inom församlingen och återstående en tredjedel af räntan till främjande af Sjömansmissionen i Gefle."

Josef Norman har i sitt testamente den 12/2 1920 donerat ytterligare 50 000 kronor till fonden att användas enligt punkt a) ovan.

Av utdelningsbart belopp betalas 13 % till Kyrkorådet i Heliga Trefaldighets församling och resterande till Socialnämnden.

Under 2016 meddelade Gävle Pastorat att Sjömansmissionen vid Heliga Trefaldighets församling skulle avvecklas under året. Ansökan om permutation av ändamålet under b) har därmed inlämnats till Kammarkollegiet efter beslut i Kommunstyrelsen 2016-11-22 (dnr 16KS443).

Kammarkollegiet godkände ansökan om permutation 2017-06-29 till följande lydelse:

b) ” kyrkorådet i Gefle Heliga Trefaldighets församling, vilket äger att använda två tredjedelar af räntebeloppet till uppehållande af kyrkans diakonissverksamhet för frivillig själavård i företrädesvis obemedlade hem inom församlingen och återstående en tredjedel af räntan till främjande af Gefle Seaman´s Mission”.

109. Stiftelsen Fonden daghem för barn

Donationsurkund

Stiftelsen daghem för barn i Gävle bildades den 8/12 1944 genom samfällt beslut av Föreningen för Gefle barnkrubba, Gefle fruntimmersförening för arbetsstugan, Föreningen för Folkkindergarten i Gävle och Gävle stads barnhusinrättning. Enligt stiftelseurkunden var stiftelsens ändamål att i Gävle inrätta och driva eller ombesörja driften av institutioner för halvöppen barnavård (lekskola, daghem och eftermiddagshem).

När stiftelsens verksamhet upphört skulle tillgångarna, enligt § 6 i stiftelsens stadgar, överlämnas till Gävle stad att användas till något med stiftelsen likartat ändamål.

Hela avkastningen överförs till Utbildningsnämnden (fd Barn- och ungdomsnämnden).

110. Stiftelsen Carl Johan och Axel Lennstrands fond

Donationsurkund

Enligt ett av grosshandlaren Axel Lennstrand och hans tidigare avlidne fader, fabrikören C Johan Lennstrand, den 21/7 1917 upprättat testamente och enligt ett av Axel Lennstrand den 31/1 1946 upprättat testamente har rubricerade fond insatts som universell testamentstagare. Fonden skall förvaltas av en av stadsfullmäktige i Gävle tillsatt styrelse.

Det donerade beloppet uppgick till 108 000 kronor. I enlighet med donationsurkunderna och stadsfullmäktiges beslut skall fondavkastningen disponeras på följande sätt:

1. Avkastning på 25 000 kronor skall överlämnas till barnavårdsnämnden och användas till understöd åt nyblivna ogifta mödrar, vilka befinner sig i ”behövande omständigheter utan att dock vara föremål för fattigvård”.
2. Avkastning på 20 000 kronor skall överlämnas till Frälsningsarméns slumverksamhet.
3. Avkastning på 5 000 kronor skall ställas till styrelsemannen för centrallasarettet att ”tilldelas fattiga sjuka såsom understöd och hjälp under den tid de å lazarettet äro intagna, även som för att i andra hand användas såsom en första hjälp vid deras utträde från lazarettet”.
4. Avkastning på 10 000 kronor skall användas till anordnande av friluftskonserter i Gävle, företrädesvis i rådhusplanaden.
5. Avkastning på resterande 48 000 kronor skall disponeras av kommunstyrelsen att användas till välgörande ändamål, dock ej sådant som kan på något sätt ha karaktären av ”fattigvård”.

Disponibla medel fördelas på följande sätt:

- 23 % enligt punkt 1 ovan överförs till Socialnämnden
- 19 % enligt punkt 2 ovan utbetalas till Frälsningsarmén
- 5 % enligt punkt 3 ovan utbetalas till Gävle Sjukhus
- 9 % enligt punkt 4 ovan disponeras av kommunstyrelsen för friluftskonserter
- 44 % enligt punkt 5 ovan disponeras av kommunstyrelsen för välgörande ändamål

111. Stiftelsen Tekla och Majken Lindgrens fond

Donationsurkund

I samband med arvsskifte efter fröknarna Tekla och Majken Lindgren har 5 000 kronor tillställts Gävle kommun. Avkastningen från de donerade medlen skall på sanatorieläkarens förslag användas till patienternas bästa. Stadsfullmäktige har den 29/5 1942 med tacksamhet mottagit donationen.

Den årliga avkastningen skall utbetalas till Gävle Sjukhus att användas för lungpatienternas bästa.

Avkastningen utbetalas till Gävle Sjukhus.

112. Stiftelsen Emil Mattons resestipendiefond

Donationsurkund

Emil Matton har i gåvobrev 20/4 1916 till stadsfullmäktige i Gävle donerat 15 000 kronor. Medlen skulle avsättas till en resestipendiefond. Stadsfullmäktige har den 30/11 1916 antagit föreskrifter angående förvaltning av fonden.

Den årliga avkastningen skall användas som resestipendium av styrelsen för Borgarskolan och handelsinstitutet för att årligen utdelas till vid någondera av dessa anstalter anställda lärare i främmande levande språk, med företräde för lärare i engelska och tyska, att av dem användas till vinnande av förkovran i respektive ämne genom språkstudier i det land, vars språk de meddelar undervisning.

Skulle på grund av utebliven ansökan eller av brist på kompetent sökande till stipendium kan stipendium även tilldelas annan lärare.

Avkastningen ställs till Utbildningsnämndens (fd Utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens) disposition.

113. Stiftelsen Laura Holmbergs djurskyddsdonation

Donationsurkund

Laura Holmberg har i gåvobrev den 16/10 1906 donerat 5 000 kronor till Magistraten. Den årliga räntan av kapitalet skulle enligt uppställda villkor användas till utdelning av belöningar företrädesvis åt polismän men också åt andra personer, som till laga beivran anmäla grymhet mot husdjuren.

Enligt kammarkollegiets permutationsbeslut 10/4 1978 får fondens disponibla avkastning, förutom till det ursprungliga ändamålet, även användas för bidrag till föreningar och organisationer mot djurplågeri och plågsamma djurförsök.

114. Stiftelsen Lotten Westergrens barnhemsfond

Donationsurkund

Lotten Westergren har i testamente den 12/3 1935 donerat 10 000 kronor till Frälsningsarméns barnkoloni och barnhem i Valbo. Kapitalet ställs under förvaltning av stadsfullmäktige i Gävle.

Avkastningen utbetalas till Frälsningsarmén (koloniverksamheten).

115. Stiftelsen John Rettigs resestipendiefond

Donationsurkund

Antonie Rettig har i testamente den 6/4 1932 (punkt 31) donerat 150 000 kronor till Gävle stad att förvaltas under rubricerade fondbenämning.

Efter kammarkollegiets beslut om permutation 1980-11-07 skall av fondens årliga avkastning minst en tiondel tillföras kapitalet och återstoden i form av utrikes resestipendier till lämpliga belopp genom Handelskammaren tilldelas

skötsamma och intresserade unga män och kvinnor, tillhörande Gävle stad, som i främmande land vill ytterligare utbilda sig för handel och industri.

Uppgift om disponibel avkastning lämnas till Handelskammaren.

121. Stiftelsen Agnes och Sigurd Wallbergs donationsfond

Donationsurkund

Agnes Wallberg, född Söderberg 1895, Täby, avled den 25/5 1985. Enligt ett av Agnes Wallbergs och tidigare avlidne maken Sigurd Wallberg upprättat testamente framgår att Gävle kommun insatts som universell testamentstagare och att en fond skall bildas med benämningen "Agnes och Sigurd Wallbergs donationsfond". Värdet av donationen var vid överlämnandet 790 000 kronor. Kommunfullmäktige har den 24/3 1986 beslutat att med stor tacksamhet motta donationen.

Fondavkastningen skall användas för Gävle stads prydande med konst.

801. Stiftelsen Oscar och Adele Flensburgs understödsfond

Donationsurkund

Enligt punkt VI i Oscar Flensburgs testamente den 26/10 1931 skall fondens avkastning användas till pensioner till dels "obemedlade änkor och dels oförsörjda barn under 18 års ålder efter ordinarie tjänstemän i Gefle stads tjänst, som haft anställning hos staden mot årlig lön".

Understödsfonden är permuterad och de nya ändamålen är att lämna stöd till änka/änkling efter anställda hos kommunen, stöd/stipendier till anställd hos kommunen samt pension till pensionerad anställd.

Uppgift om disponibel avkastning lämnas till HR-avdelningen.